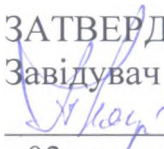

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
 Петро МАКАРЕНКО
«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Економіка підприємства

освітньо-професійна програма Менеджмент підприємства
спеціальність 073 Менеджмент
галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь Бакалавр

ННІ економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2024-2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Менеджмент підприємства спеціальності 073 Менеджмент.

Мова викладання: державна

Розробник: Березіна Людмила, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор

3 вересня 2024 року

Людмила БЕРЕЗІНА

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Менеджмент підприємства

03 вересня 2024 року

Тетяна САЗОНОВА

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент

протокол від 3 вересня 2024 року № 1

Тетяна САЗОНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	105	105
Кількість кредитів	3,5	3,5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (курс)	1 073МЕН_бд_2024	1 073МЕН_бз_2024
Семестр	2	1/2
Лекції (годин)	14	4
Практичні (годин)	22	2
Самостійна робота (годин)	69	99
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (годин)	-	40
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань, прикладних вмінь і навичок щодо використання основ прикладної економіки, методів організації ефективного господарювання на рівні основної ланки суспільного виробництва, підприємства, на сучасному етапі розвитку економіки.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: Економічна теорія.

4. Компетентності:

загальні:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

5. Програмні результати навчання

РН04. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

РН05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН04. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.	- знати тенденції розвитку підприємств з урахуванням національних економічних інтересів - розуміти механізм функціонування підприємства
РН05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.	- застосовувати теоретичні знання з метою опису змісту основних видів діяльності підприємства - аналізувати основні економічні показники діяльності підприємства з точки зору використання його ресурсів
РН06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	- визначати алгоритм утворення прибутку підприємства - оцінювати результати діяльності підприємства

6. Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

методи письмового контролю: *самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.*

методи самоконтролю: *самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.*

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види і організаційно-правові форми підприємств.

Тема 2. Ринок і продукція.

Тема 3. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.

Тема 4. Капітал підприємства.

Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.

Тема 6. Витрати підприємства.

Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види і організаційно-правові форми підприємств.	13	2	2	9
Тема 2. Ринок і продукція.	16	2	4	10
Тема 3. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	14	2	2	10
Тема 4. Капітал підприємства.	16	2	4	10
Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.	16	2	4	10
Тема 6. Витрати підприємства.	14	2	2	10
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.	16	2	4	10
Усього годин	105	14	22	69

Заочна форма здобуття освіти

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види і організаційно-правові форми підприємств.	14	-	-	14
Тема 2. Ринок і продукція.	15	-	-	15
Тема 3. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	14	-	-	14
Тема 4. Капітал підприємства.	14	-	-	14
Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.	14	-	-	14
Тема 6. Витрати підприємства.	16	2		14
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.	18	2	2	14
у т. ч. індивідуальні завдання (позааудиторна контрольна робота)	40	-	-	40
Усього годин	105	4	2	99

8. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин Денна форма здобуття освіти 073МЕН_бд_2024	Кількість годин Заочна форма здобуття освіти 073МЕН_бз_2024
	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види і організаційно-правові форми підприємств.	2
Тема 2. Ринок і продукція.	4	-
Тема 3. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	2	-
Тема 4. Капітал підприємства.	4	-
Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.	4	-
Тема 6. Витрати підприємства.	2	-
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.	4	2
Усього годин	22	2

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назви тем	Кількість годин Денна форма здобуття освіти 073МЕН_бд_2024	Кількість годин Заочна форма здобуття освіти 073МЕН_бз_2024
	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види і організаційно-правові форми підприємств.	9
Тема 2. Ринок і продукція.	10	15
Тема 3. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	10	14
Тема 4. Капітал підприємства.	10	14
Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.	10	14

Тема 6. Витрати підприємства.	10	14
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.	10	14
у т. ч. індивідуальні завдання (позааудиторна контрольна робота)	-	40
Усього годин	69	99

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти заочної форми здобуття освіти індивідуального завдання в позааудиторний час: контрольної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання	
	Денна форма здобуття освіти 073МЕН_бд_2024	Заочна форма здобуття освіти 073МЕН_бз_2024
РН04. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень. РН05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. РН06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	Опитування, розв'язування тестів, виконання вправ на практичних заняттях, підготовка реферату, презентації	Опитування, розв'язування тестів, виконання вправ на практичних заняттях, підготовка позааудиторна контрольна робота

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Написання рефератів, презентація	
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види і організаційно-правові форми підприємств.	2	3	5	30	10
Тема 2. Ринок і продукція.	2	3	5		10
Тема 3. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	2	3	5		10
Тема 4. Капітал підприємства.	2	3	5		10
Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.	2	3	5		10
Тема 6. Витрати підприємства.	2	3	5		10
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.	2	3	5		10
Разом	14	21	35	30	100

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Позааудиторна контрольна робота	
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види і організаційно-правові форми підприємств.	-	3	-		3
Тема 2. Ринок і продукція.	5	-	-		5
Тема 3. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	-	3	-		3
Тема 4. Капітал підприємства.	-	3	-		3
Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.	-	3	-		3
Тема 6. Витрати підприємства.	5	3	-		8
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.	5	-	30		35
Позааудиторна контрольна робота	-	-	-	40	40
Разом	15	15	30	40	100

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, розв'язування тестів, виконання реферату/презентації.

Формою семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є залік.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання навчальної дисципліни та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом.

Мінімальний пороговий рівень оцінки за програмним результатом навчання не може бути нижчим за 60 % від підсумку максимально можливої кількості балів.

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів		Критерії оцінювання
2,0	5-4	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
1,5	3	Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
1,0	2-1	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0,5-0		Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
3,0-2,5	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
2,0-1,5	Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
1,0	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0,5-0	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях:

Кількість балів		Критерії оцінювання
5	30-25	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
4	24-18	Відповіді загалом вірні, але містять деякі помилки / простежуються прогалини в теоретичній підготовці здобувача. Здобувач достатньо активний на занятті. Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3	17-13	Відповіді містять ряд помилок, здобувач не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, йому складно сформулювати комплексне рішення щодо поставленого завдання, або він подекуди не може простежити причинно-наслідковий зв'язок. Здобувач проявляє середню активність та здійснює роботу над помилками. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2	12-6	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Слабка активність на занятті, але завдання намагається виконувати. Здобувач здатний зрозуміти помилковість власних суджень чи рішення та їх причини, але готовності проводити роботу над помилками не проявляє. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1-0	5-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату / презентації

Кількість балів		Критерії оцінювання
30		Реферат / презентація відповідає програмі навчальної дисципліни (темі) за змістом; висвітлює критичний та / або креативний підхід автора щодо дослідження обраної теми; оформлений згідно встановлених вимог. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
15		Реферат / презентація відповідає програмі курсу (темі курсу) за змістом, але потребує значних доопрацювань, що унеможливило оцінювання під час проходження курсу вивчення навчальної дисципліни. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0		Реферат / презентація не відповідає програмі навчальної дисципліни за змістом, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Для здобувачів заочної форми здобуття освіти завдання самостійної роботи – позааудиторна контрольна робота. Кожен варіант містить 3 завдання, які оцінюються в 40 балів (максимально по 10 балів кожне теоретичне завдання та 20 – за практичне завдання).

Кількість балів	Критерії оцінювання
10-9	питання розкрито у повному обсязі, присутній аналіз, самостійне бачення та наведені практичні приклади та дотримані вимоги щодо оформлення. Здобувач демонструє критичне, креативне мислення, дисциплінованість та обізнаність з теми. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання
8-6	загалом вірно викладена сутність питання, але могло бути викладене більш повніше. Спостерігається дотримання вимог до оформлення / деякі помилки в оформленні. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
5-4	у змісті відповіді на завдання, спостерігаються помилкові судження / недостатньо повна інформація, відсутній самостійний аналіз. Присутні деякі помилки в оформленні. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання
3-0	у відповіді спостерігаються значні помилки, але здобувач орієнтується у сутності, змісті питань. Присутні помилки в оформленні. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Оцінювання практичного завдання

Кількість балів	Критерій оцінювання
20-16	робота виконана вірно, дотримані вимоги щодо оформлення. Загалом здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
15-11	у змісті теоретичного завдання викладена недостатньо повна інформація, у практичному завданні відсутній самостійний аналіз. Загалом здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
10-6	у практичній частині роботи є значні помилки, проте здобувач орієнтується у сутності та змісті теоретичного матеріалу, відповіді на тести мають помилки. Загалом здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
5-1	у практичному завданні допущені грубі помилки у виконанні, більшість відповідей на тести мають помилки, теоретична інформація є надто загальною. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Форма проведення підсумкового контролю згідно навчального плану – залік.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Ноутбук, під'єднаний до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>).

13. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних

потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці **АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ** Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

2. Академічна мобільність

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.

3. Неформальна/інформальна освіта

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету:

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 2. Ринок і продукція.	Prometheus	Підприємництво: Хто ваш клієнт?	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ENTREPRENEURSHIP101+2021_T2
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.	Prometheus	Соціальне підприємництво як шлях до фінансової сталості організацій громадянського суспільства	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IZ+SECS101+2021_T3

4. Дедлайни та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 14,95 Мб. URL: <http://surl.li/dfxcyo>

2. Куцик В. І., Кліпкова О. І. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях : навчальний посібник. Львів : ЛТЕУ, 2020. 316 с.

3. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф.

Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с. URL: <http://surl.li/hrizdi>

4. Лисак О.І., Андреева Л.О., Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с. URL: <http://surl.li/dthiqc>

Допоміжні

5. Березіна Л.М., Самойлик Ю.В., Бодрий Я.А. Ефективність праці в аграрних підприємствах: показники, тенденції, стратегія підвищення. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». Вип. 4 (82). 2019. С. 106-113.

6. Березіна Л.М., Баган Н.В., Потяженко О.М. Перспективні напрями управління ефективністю діяльності підприємства. Приазовський економічний вісник. 2019. № 5(16). С. 120 – 126.

7. Малиновський А.С. Системне відродження сільських територій в регіоні радіаційного забруднення: монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2017. 604 с.

8. Малік М.Й., Федієнко П.М. Аграрна реформа і розвиток підприємництва. Київ: ІАЕ УААН, 2018. 271 с.

9. Саблук П.Т. Проблеми ефективного функціонування АПК в умовах нових форм власності та господарювання. Київ: ІАЕ, 2016. Т.1. 831 с.; Т.2. 851 с.

10. Державний класифікатор України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання», затверджено наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 травня 2004 року №97. URL:<http://uazakon.com/document/tpart01/isx01822.htm>.

11. Про держану реєстрацію юридичних і фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року №755-IV. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

12. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 р. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.

13. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-ХІІ. URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

14. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 року №40-ІХ. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

15. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-ІІІ. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

16. Про оплату праці / Закон України від 24.03.95р. № 108/ 95-ВР в редакції Закону України від 06.02.1997 № 50 / 97-ВР, зі змінами і доповненнями. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.

17. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 94/96-ВР. – [Електронний ресурс]. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/annot/93/96-%D0%B2%D1%80>

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.kiev.ua>. – веб-сторінка Верховної Ради України.

2. <http://www.gov.ua>. – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.

3. <http://www.minagro.gov.ua>. – веб-сторінка Міністерства аграрної політики та продовольства України.

4. <http://www.me.gov.ua/kaznach./plsq1/kaza.a.10> – веб-сторінка Головного управління державного казначейства України.

5. <http://www.ukrstat.gov.ua> – веб-сторінка Державного комітету статистики України.